

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823200757
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823200757.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Silviou Majerníkovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie sumy 437,04 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 214,50 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 214,50 EUR od 21.2.2023 do zaplatenia, v lehote 3 dní od dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Konanie v časti o zaplatenie sumy 36,40 EUR s príslušenstvom zastavuje.
- III. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.
- IV. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 31.3.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 437,04 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 21.2.2023 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel dňa 30.11.2017 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB a.s., na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 53722648. Žalovanému bol úver poskytnutý s dohodnutým úrokom 22,80 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 600,- EUR, ktorý sa zaviazal splácať štandardnou mesačnou splátkou vo výške 20,- EUR. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 4.2.2023 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.1.2023 s konečným zostatkom na úhradu vo výške 437,04 EUR. Nakoľko žalovaný dlžnú sumu neuhradil v lehote splatnosti do dňa 20.2.2023, žalobcu si uplatnil svoj nárok súdnou cestou.

2. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 2.8.2023 nevyjadril a nepoužil žiadne prostriedky procesnej obrany.

3. Žalobca písomným podaním došlým súdu dňa 9.5.2023 navrhol, aby súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, a to tak že z konania vystúpi žalobca Všeobecná úverová banka, a.s., IČO: 31 320 155, so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava a na jeho miesto vstúpi spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Svoj návrh odôvodnil tým, že rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky zo žalobcu na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Zároveň bol súdu predložený súhlas spoločnosti Intrum Slovakia

s.r.o. so vstupom do konania ako žalobcu a listinné dôkazy: Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 s prílohou č. 3, Žiadosť o postúpenie a prevod zo dňa 20.4.2023, Dodatok č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok a Oznámenie o postúpení pohľadávky.

4. Tunajší súd uznesením zo dňa č.k. 1Csp/37/2023-50 zo dňa 23.5.2023 pripustil, aby z konania vystúpil žalobca Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 a na jeho miesto do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtne 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.6.2023.

5. Právny predchodca žalobcu podaním doručeným súdu dňa 17.7.2023 bližšie špecifikoval žalovanú sumu, vyjadril sa k výpočtu RPMN v zmluve a k zosplatneniu pohľadávky, zároveň vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 36,40 EUR s príslušenstvom späť bez udania dôvodu a v zmysle späťvzatia upravil aj žalobný petít.

6. Podľa § 297, veta druhá, písm. b) CSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- EUR.

7. Podľa § 219 ods. 3 veta prvá CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

8. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd nenariadil na prejednanie veci samej ústne pojednávanie, keďže hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- EUR, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán sa považujú za nesporné. Súd preto v súlade s § 297 CSP vo veci samej rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 13.10.2022. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 25.8.2022, t.j. najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to žalobou, zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta triangel a zmluva o spotrebiteľskom úvere (čl.6-7), informáciou o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver (čl.65-66), obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných VÚB, a.s. v spolupráci s Consumer Finance Holding, a.s. (čl.8-10), výpisom z Pôžičkovej karty Triangel (čl.11-13), predžalobnou upomienkou s doručenkou (čl.60,62), oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (čl.61), Cenníkom VÚB, a.s. pre produkty vydávané v spolupráci s Consumer Finance Holding, a.s. (čl.73-76), podaním žalobcu doručeným dňa 9.5.2023 (čl.26-28), Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 s prílohou č. 3 (35-37,30), Žiadosťou o postúpenie a prevod zo dňa 20.4.2023 (čl.38), Dodatkom č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 20.12.2022 (čl.32-34), oznámením o postúpení pohľadávky (čl.31), podaním žalobcu doručeným dňa 17.7.2023 (čl.57-59), ďalšími listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Dňa 30.11.2017 žalovaný a právny predchodca žalobcu VÚB a.s. v spolupráci s Consumer Finance Holding, a.s. uzavreli zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta triangel a zmluva o spotrebiteľskom úvere. V časti III. tejto zmluvy označenej ako Podmienky úveru je uvedený ako druh úveru bezúčelový spotrebiteľský úver – revolvingový s vykonávaním platobných operácií prostredníctvom kreditnej platobnej karty, úverový rámec 600,- EUR, štandardná mesačná splátka 20,- EUR, štandardná úroková sadzba 18 % p.a., RPMN 22,27 % p.a., celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom 66,30 EUR, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 666,30 EUR, priemerná hodnota RPMN pre kreditné karty na Slovensku 23,19 % p.a., odplata 22,27 % p.a., najvyššia prípustná výška odplaty 43,64 % p.a., doba trvania zmluvy neurčitá, termín konečnej splatnosti: v deň zániku Zmluvy alebo v deň vyhlásenia okamžitej splatnosti.

11. V zmysle čl. V bodu 35 obchodných podmienok si jej účastníci dohodli možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky, hoci len čiastočne počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

12. Z výpisu z Pôžičkovej karty Triangel žalovaného vyhotoveného dňa 4.2.2023 súd zistil, že ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 600,- EUR a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 20,- EUR. Ďalej z výpisu vyplýva, že za obdobie od 13.9.2017 do 31.1.2023 debetné transakcie spolu predstavovali sumu 1.422,54 EUR, z ktorej sumy debetné transakcie realizované žalovaným (napríklad výbery z bankomatov a platby za tovar) predstavovali sumu 1.200,- EUR a vo zvyšnom rozsahu išlo o debetné transakcie realizované žalobcom, ktoré boli tvorené rôznymi poplatkami, sankčnými úrokmi a zmluvnými úrokmi, pripisovanými na ľarchu účtu žalovaného. Úhrady žalovaného v prospech účtu (kreditné transakcie) spolu predstavovali sumu 985,50 EUR. Výška debetných a kreditných operácií vyplývala takisto so žalovaným nepopretých skutkových tvrdení žalobcu uvedených v jeho vyjadrení doručenom súdu dňa 17.7.2023. Poslednú debetnú transakciu žalovaný vykonal dňa 12.5.2018 a poslednú úhradu vykonal dňa 19.12.2019. Lehota splatnosti bola určená v tomto výpise k 20.2.2023.

13. Predžalobnou upomienkou zo dňa 4.3.2020 bolo žalovanému oznámené, že má nedoplatok na splátkach vo výške 60,- EUR. V upomienke bol upozornený na to, že ak do 18.3.2020 nedôjde k úhrade omeškaných splátok, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť.

14. Listom – oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 2.4.2020 bolo žalovanému oznámené vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru a jeho dlh bol vyčíslený na sumu 367,82 EUR.

15. Žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 s dodatkom č. 6 zo dňa 20.12.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 20.4.2023.

16. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 26.4.2023 oznámil žalovanému postúpenie pohľadávky ku dňu 20.4.2023.

17. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára : Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

19. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

21. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

22. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľa, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

23. Podľa § 7 ods. 17 zákona č. 129/2010 Z.z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvoj tretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 7 ods. 19 zákona č. 129/2010 Z.z., Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

25. Podľa § 7 ods. 20 zákona č. 129/2010 Z.z., Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

26. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

27. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Súd právny vzťah medzi právnym predchodcom žalobcom a žalovaným, ktorý je predmetom tohto konania a ktorý je založený zmluvou, posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnemu režimu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. Súd pri názore o správnom aplikácii zákona č. 129/2010 Z.z. vychádzal zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť VÚB a.s. mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj v zmysle § 52 ods. 1 OZ zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce OZ a v zákone č. 129/2010 Z.z. je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

32. Posúdením skutkových okolností prípadu na základe predložených dôkazov súd konštatuje, že žalobca preukázal svoju vecnú aktívnu legitímáciu v konaní, nakoľko preukázal, že predmetný úver jeho právny predchodca zosplatnil v súlade podľa § 53 ods. 9 OZ, t.j. došlo k platnému zosplatneniu predmetného úveru, ktoré je zároveň podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Pohľadávka predchodcu žalobcu bola postúpená na súčasného žalobcu, ktorý sa tak stal aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanému oznámené, pričom toto postúpenie žalovaný nerozporoval.

33. Súd sa zaoberal aj tým, či uplatnená pohľadávka nie je premlčaná, nakoľko na tento inštitút musí prihliadať ex offio, ako to vyplýva z § 54a OZ. Pre posúdenie premlčania je potrebné vychádzať z ustanovení OZ, čo vyplýva z § 52 ods. 2 OZ, konkrétne teda bolo potrebné aplikovať §101 a § 103 OZ. V danom prípade, ak pôvodný žalobca úver zosplatnil dňa 2.4.2020, mohlo sa tak stať pre splátku splatnú dňa 20.12.2019, s ktorou bol žalovaný v omeškaní 3 mesiace a zároveň je vo vzťahu k tejto splátke splnená podmienka podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie na možnosť zosplatnenia minimálne 15 dní pre využitím tohto práva veriteľa) aj podmienka podľa § 565 druhej vety OZ, že k uplatneniu práva na zosplatnenie došlo do splatnosti najbližšej splátky. Premlčacia doba potom začala plynúť v súlade s § 101 OZ v spojení s § 103 OZ odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojmesačnej doby omeškania s úhradou tejto splátky, t.j. 21.3.2020 a uplynula by 20.3.2023. K uvedenej lehote je potrebné pripočítať ešte 76 v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27.3.2020 do 30.4.2020 a 41 dní od 19.1.2021 do 28.2.2021). Z vyššie uvedeného má preto súd za zrejmé, že v danom prípade žalobca uplatnil svoj nárok vyplývajúci z platne mimoriadne zosplatneného úveru v 3-ročnej premlčacej lehote, nakoľko žalobu podal na súde dňa 30.3.2023.

34. Súd podrobil súdnemu prieskumu predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zistil, že nenastal žiadny dôvod pre fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže zmluva má písomnú formu a to aj s poukazom na § 40 ods. 4 OZ, obsahuje všetky povinné náležitosti, ktoré sú vymenované v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., je v nej uvedená správna výška RPMN, úver bol poskytnutý bezhotovostne, v zmluve sú uvedené všetky plnenia spotrebiteľa a RPMN neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej v § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

35. Avšak súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. pre nedostatočné overenie bonity žalovaného. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti pretože, žalobca nemal preukázaný príjem a výdavky žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa síce zaujímal, aký má žalovaný príjem, ale to bez ich preukázania a bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

36. Strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom spočíva na strane sporu. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

37. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil, musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii.

38. Zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver napriek tomu, že vôbec nemal zistenú a preverenú výšku jeho výdavkov. Zo zmluvy plynie, že žalovaný mal mať priemerný čistý mesačný príjem 400,- EUR. Žiadne doklady o príjme, resp. výdavkoch neboli žalobcom predložené, aby ich skúmal.

39. Každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods. 2 zákon č. 129/2010 Z.z. za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákon č. 129/2010 Z.z. považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti.

40. Zo samotnej zmluvy je zrejmé, že posúdenie bonity žalovaného nespĺňalo ani minimálne štandardy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podporené konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, ale aj preveriť údaje nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Vychádzanie len z aktuálneho príjmu je však vo vzťahu ku komplexnému posúdeniu bonity nepostačujúce. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, to znamená výdavky žalovaného, najmä na živobytie. Išlo by o popretie účelu a zmyslu zákona, ak by stačilo zo strany dlžníka pri uzavretí zmluvy v snahe získať úver uviesť, že nemá absolútne žiadne výdavky a u veriteľa by to nezbudilo žiadne pochybnosti a úver by bez problémov poskytol len vzhľadom na výšku príjmu žiadateľa. Ak sa veriteľ uspokojí len stvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím

nepreukázal preverenie výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Vzhľadom na uvedené má za to, že došlo k hrubému porušeniu povinnosti veriteľa zistiť konkrétnu výšku nákladov na zabezpečenie

základných životných potrieb spotrebiteľa. Odborná starostlivosť navyiac predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil.

41. V tejto súvislosti súd poukazuje aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo dňa 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretné a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

42. Žalobca napriek výzve súdu nepreukázal ani splnenie povinnosti, ktorá mu vyplývala z § 7 ods. 19 a násl. zákona č. 129/2010 Z.z. V zmysle nich bol totiž povinný vypočítať ukazovateľ schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver postupom, ktorý je upravený predovšetkým v § 7 ods. 20 zákona č. 129/2010 Z.z. a mal mať tiež určený limit pre ukazovateľ tejto schopnosti ako to vyplýva z § 7 ods. 19 citovaného zákona. Nesplnenie týchto povinností je taktiež sankcionované fikciou o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a považuje sa za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 tak ako to jasne je uvedené v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca teda nepreukázal, aby postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanému, keďže nepreveril si jeho príjem a výdavky z príslušných databáz a nesplnil si povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ods. 19 zákona č. 129/2010 Z.z. a preto nastala zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 2 druhej vety zákona č. 129/2010 Z.z.. Znamená to, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 1.200,- EUR a keďže mu zaplatil 985,50 EUR, jeho dlh činí 214,50 EUR. Súd preto považoval za dôvodné vyhovieť žalobe len v tejto časti istiny a vo zvyšku ju ako neopodstatnenú zamietnuť.

43. O čiastočnom zastavení konania, ku ktorému došlo pred pojednávaním resp. predbežným prejednaním sporu súd rozhodol podľa § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 vety druhej CSP.

44. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

45. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

46. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom po 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

47. Žalobcovi patrí aj úrok z omeškania v sadzbe určenej podľa § 517 OZ v spojení s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ, t.j. o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd priznal žalobcovi vzhľadom na vyššie posúdenie zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov iba nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 214,50 EUR, a to odo dňa 21.2.2023, teda dňom nasledujúcim po splatnosti. V časti, v ktorej súd žalobu zamietol, súd nepriznal žalobcovi ani nárok na uplatňovaný úrok z omeškania.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

50. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal prevažný úspech vo veci samej v rozsahu 50,92 % (36,40 EUR + 186,14 EUR) oproti žalobcovi, ktorý mal úspech vo veci samej v rozsahu 49,08 % (214,50 EUR), nepriznal náhradu trov konania, keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.